

מגדר ובריאות

סמינר מחקר

פרופ' דפנה כרמלי

משתתפי הסמינר ייבחנו סוגיות הקשורות לבריאות וייבחנו אותן באופן ביקורתי מתוך זיקה לזהותם המגדרית של הפרטים והאוכלוסיות הנדונים. במרכז הסמינר יעמדו נושאים כמו: חלוקת תפקידים מגדרית במשפחה והשלכותיה הבריאותיות, הבדלים מגדריים לאורך שלבי החיים, היבטים מגדריים של מיקום מעמדי, היבטים מגדריים של זקנה והזדקנות, הכללה והדרה חברתית מנקודת מבט מגדרית. התופעות שתיבחנה יידונו במסגרת ההקשר החברתי-כלכלי-תרבותי הרחב בו הן מתרחשות ומתוך התייחסות למאפיינים ייחודיים של המגזר החרדי ושל המציאות הישראלית. (הערה: ניתן להציע גם נושא שאינו ממוקד במגדר אבל קשור בהיבטים חברתיים של בריאות וחולי).

מטרות הסמינר:

- התנסות במחקר אמפירי מלא
- פיתוח מיומנויות מחקר
- העמקת הידע בנושא ספציפי בתחום מגדר ובריאות
- פיתוח תובנה ביחס לגורמים היוצרים זיקות מסוגים שונים בין מגדר לבין בריאות וביחס להשלכותיהם
- פיתוח חשיבה ביקורתית ויכולת ליישמה בהקשרים שונים

מתכונת ויעדים מתודולוגיים:

- מבחינה מתודולוגית מטרת הסמינר היא התנסות במחקר אמפירי, כשכל סטודנט משלים מהלך מחקרי שלם. השלבים העיקריים במהלך זה הינם:
- בחירת נושא וגיבושו כשאלת מחקר
 - סקירת ספרות מקצועית
 - תכנון מערך מחקר (מתודולוגיה)
 - ביצוע המחקר
 - ניתוח הממצאים
 - הצגה בעל פה של המחקר
 - כתיבת סיכום אנליטי של התהליך במתכונת של עבודה סמינריונית

מבנה ודרישות הסמינר

- **השתתפות חובה** במפגשי המליאה ובהצגות בעל-פה, שייערכו בעיקר בתחילת הקורס ולקראת סופו וכן במפגשי הייעוץ עם המנחה לפי תיאום מראש. השתתפות מחייבת מצלמה פתוחה (10%).
- **הגשת רפרט סיום** (20% מהציון). הרפרטים, בהיקף של 20-25 דקות, יוגשו לקראת סוף סמסטר ב'.
מתכונת מוצעת למבנה הרפרט, שתהווה בסיס גם לעבודה הסמינריונית:
- שאלת המחקר והראציונל לבחירת הנושא
- סקירת ספרות
- תיאור השדה והאוכלוסייה הנחקרת והראציונל למיקוד זה
- שיטת המחקר והראציונל לבחירתה
- ממצאי המחקר
- סיכום ודיון: הסבר הממצאים
- מגבלות המחקר
- כיוונים אפשריים להרחבת המחקר
- רשימת מקורות (בעבודה המודפסת בלבד)
- נספחים (בעבודה המודפסת בלבד)

עבודה סמינריונית. העבודה תוגש במתכונת של מאמר מדעי, כפי שפורטה בסעיף הקודם. במידת הצורך, ניתן לשנות מבנה בסיסי זה ולהתאימו למחקר הספציפי, על פי שיקול דעתו של כל צוות. יש לנמק שינויים בגוף העבודה או בנספח. בעבודה המלאה, ייכללו, בסוף המסמך רשימת מקורות ונספחים (ר' פירוט להלן).

- בתחילת העבודה יוצג דף שער ועליו הפרטים הבאים: נושא העבודה, המגישים (שמות מלאים ותעודות זהות), שם המרצה, תאריך ההגשה ו**מספר המלים בעבודה** (כולל רשימה ביבליוגרפית אך לא כולל נספחים). אחרי דף השער יופיע תוכן עניינים.
- יש לערוך את העבודה בהדפסה ברווח כפול (גופן גודל 12, שוליים של 2.5 ס"מ מארבעת צדיו של הטקסט הכתוב). **היקף העבודה – עד 4,500 מלים** (כולל רשימה ביבליוגרפית אך לא כולל נספחים). חשוב: אנא זכרו לציין מספרי עמודים!
- **אזכורים ביבליוגרפים** וציטוטים בתוך הטקסט, כמו-גם רשימת המקורות, יירשמו באופן שיטתי ומסודר (הנוסח הספציפי נתון לבחירתכם, אך עליו להיות שיטתי ומדוייק. במידת הצורך, אפשר לחלק את הרשימה הביבליוגרפית לשני חלקים: (1) הרשימה העיקרית, אשר תכלול חומר אקדמי

- ספרים מקצועיים וכתבי-עת עם שיפוט); (2) מקורות שאינם אקדמיים, אך רלבנטיים לנושא הנחקר (למשל, מאמרים מעיתונות פופולרית שסייעו בתיאור האקלים התברתי בשדה, פורומים באינטרנט, כתבים מסורתיים).
- **נספחים**: ניתן לצרף לעבודה נספחים מעשירים כמו: כלי המחקר, מכתבי פניה לשירותים רפואיים או חברתיים, מכתבי פניה למשתתפים במחקר, תמלילי ראיונות, צילומים, וכך טקסטים שונים כגון: חומר ארכיוני או פרסומי - שנותחו בגוף העבודה. לחומרים מסוג זה ערך רב בהמחשת הטענות. מומלץ להוסיף!
 - הסמינר יבוצע בזוגות או שלשות. לביצוע בהרכב קבוצה אחר יש לקבל אישור מהמנחה.
 - העבודה תוגש עד ה-1.4.23. **המלצה חמה: הקדימו לסיים את העבודה ולהגישה!**

קריטריונים להערכת העבודה:

- מידת העניין והמקוריות של השאלה
- היקפה של סקירת הספרות ועדכנות החומר
- מידת הקוהרנטיות של העבודה
- התאמת כלי המחקר והניתוח לשאלת המחקר
- יכולת אבחנה והפקת נתונים באמצעות שיטות המחקר שנבחרו ויושמו
- רמת הדיוק והעידון של שימוש במושגים תיאורטיים
- מידת האינטגרציה של החומר האמפירי עם הרקע התיאורטי
- התייחסות וקישור לסוגיות מרכזיות בתחומים התיאורטיים הכלליים של התופעות הנדונות
- רמת המורכבות וההיקף האנליטי של ההסבר המוצע לתופעות שנדונו בעבודה
- מקוריות ויצירתיות אנליטית
- כתיבה לפי כללים ועקרונות מדעיים

הרכב הציון

- 20% - השתתפות פעילה ביעוצים הצוותיים, החל מגיבוש נושא המחקר
- 80% - עבודה סמינריונית

תכנית הסמינר

- שבוע 1 : מתכונת הסמינר, רקע והדגמות, שיטות מחקר איכותניות
- שבוע 2 : הגדרת נושאים ושדות מחקר לכל צוות מחקר (2-3 סטודנטים). עם הגדרת הנושא ייקבעו מועדים להמשך הייעוץ הפרטני לכל צוות.
- הערה אישית : הסמינר הוא הזדמנות נדירה יחסית להעמיק בבחינה של נושא הקרוב ללבכן. נצלו אותה, בחרו נושא שמעניין אתכם 😊
- שבוע 3 - 11 : הנחייה פרטנית + איסוף חומר ביבליוגרפי ואמפירי (בזום)
השתתפות במפגשים אלה היא חובה לכל משתתפי הסמינר
- שבוע 12 : הגשת רפרטים בעל פה. (במידת האפשר, יתקיים באוניברסיטה)
- שבוע 13 : הדרכה פרטנית לקראת סיום המחקר (בזום)

עבודה פוריה ומהנה !!